

Is le meaisínaistriúchán [Nasc] a gineadh aistriúchán an leathanaigh seo. Is féidir earráidí a bheith i meaisínaistriúcháin a d'fhéadfadh soiléireacht agus cruinneas a laghdú; ní ghlacann an tOmbudsman aon dliteanas i leith aon neamhréireachtaí. Chun an fhaisnéis is iontaofa agus an deimhneacht dhlíthiúil a fháil, féach ar an leagan foinseach i Béarla atá nasctha thuas. Chun tuilleadh eolais a fháil féach ar ár [mbeartas teanga agus aistriúcháin \[Nasc\]](#).

Cinneadh maidir le diúltú an Choimisiúin Eorpaigh rochtain phoiblí iomlán a thabhairt ar dhoiciméid a bhaineann le cruinnithe coistí um an gComhaontú Cuimsitheach Eacnamaíoch agus Trádála (CETA) idir an tAontas Eorpach agus Ceanada (cás 1264/2021/ABZ)

Cinneadh

Cás 1264/2021/ABZ - **Tosaithe an** 26/07/2021 - **Cinneadh an** 22/02/2022 - **Institiúid**
ábhartha An Coimisiún Eorpach (Ní bhfuarthas drochriarachán) |

Bhain an cas le diúltú an Choimisiúin Eorpaigh rochtain phoiblí iomlán a thabhairt ar dhoiciméid a bhaineann le cruinnithe coistí um an gComhaontú Cuimsitheach Eacnamaíoch agus Trádála (CETA) idir an tAontas Eorpach agus Ceanada. Tugann coistí CETA le chéile ionadaithe ón Aontas agus ó Ceanada chun caibidlíocht a dhéanamh ar chur chun feidhme a gcomhaontú saorthrádála. Agus rochtain ar chodanna de na doiciméid iarrtha á gcoinneáil aige, d'úsáid an Coimisiún eisceachtaí faoi dhlí an Aontais maidir le rochtain phoiblí ar dhoiciméid, ag áitiú go mbainfeadh nochtadh iomlán an bonn de leas an phobail maidir le caidreamh idirnáisiúnta agus cosaint sonraí pearsanta.

Rinne foireann fiosrúcháin an Ombudsman iniúchadh ar leaganacha neamh-pháirtfholaithe de na doiciméid iarrtha agus bhual sí le hionadaithe an Choimisiúin chun mínithe breise a fháil. I bhfianaise na lamhála leithne discrédite atá ag institiúidí an Aontais agus iad ag breithniú an bhféadfadh nochtadh an bonn a bhaint de chaidreamh idirnáisiúnta, mheas an tOmbudsman nach raibh cinneadh an Choimisiúin chun rochtain a dhiúltú mícheart go follasach. Toisc nach raibh aon leas poiblí eile le cur san áireamh maidir le nochtadh, chinn an tOmbudsman go raibh údar maith ag an gCoimisiún lena chinneadh. Dá bhrí sin, chuir an tOmbudsman clabhsúr leis an bhfiosrúchán gan aon drochriarachán a aimsiú.

Tugann an tOmbudsman dá aire, áfach, go n-ardaíonn an gearánach saincheistanna bailí agus go gcreideann sé go bhfuil díospóireacht phoiblí ar chomhaontuithe idirnáisiúnta ríthábhachtach. Ní féidir le díospóireacht den sórt sin tarlú gan tiomantas láidir don trédhearcacht ar gach taobh.

Cúlra an ghearáin

1. Is comhaontú saorthrádála idir Ceanada agus an tAontas Eorpach é an Comhaontú Cuimsitheach Eacnamaíoch agus Trádála (CETA) [1]. Tá sé á chur i bhfeidhm faoi láthair ar bhonn sealadach, toisc nár dhaingnigh Ballstáit uile an Aontais é. Pléitear cur chun feidhme CETA i gcoistí speisialaithe, ar a bhfreastalaíonn ionadaithe ón Aontas agus ó Ceanada ('Coistí CETA'). [2]

2. I mí na Nollag 2020, d'iarr an gearánach, eagraíocht neamhbhrabúsach a mhol cearta tomhaltóirí in earnáil an bhia, ar an gCoimisiún rochtain phoiblí a thabhairt ar 'gach doiciméadacht ullmhúcháin — lena n-áirítear nótaí faisnéise, ríomhphoist agus comhfhreagras inmheánach eile chomh maith le comhfhreagras le geallsealbhoirí — maidir le cruinnithe uile na gcoistí CETA seo a leanas: — An Coiste um Talmhaíocht — An Coiste um Thásca Geografacha [3] Ar iarratas uaidh, shoiléirigh an gearánach gur bhain a iarraidh leis an mbliain 2020.

3. I mí Feabhra 2021, shainaithin an Coimisiún sé dhoiciméad a thagann faoi raon feidhme iarraidh an ghearánaigh ar rochtain:

- 'Faisnéisiú (Líne le Tógáil) do Choiste Talmhaíochta CETA an 21 Meán Fómhair 2020, arna chlárú faoi thagairt Ares(2021)170733 ('doiciméad 1');
- Clár oibre anótáilte le haghaidh Choiste Talmhaíochta CETA an 21 Meán Fómhair 2020, arna chlárú faoi thagairt Ares(2021) 171060 ('doiciméad 2');
- Faisnéisiú do chruinniú faisnéise leis na Ballstáit, arna chlárú faoi thagairt ARES(2021)171277 ('doiciméad 3');
- Faisnéisiú (Líne le Tógáil) do Choiste CETA um Thásca Geografacha an 22 Deireadh Fómhair 2020, arna chlárú faoi thagairt Ares(2021) 171009 ('doiciméad 4');
- Clár oibre anótáilte le haghaidh Choiste CETA um Thásca Geografacha an 22 Deireadh Fómhair 2020, arna chlárú faoi thagairt Ares(2021)171207 (dá ngairtear 'doiciméad 5' anseo feasta);
- Tuarascáil ar chruinniú le tionscnamh roimh chruinniú Thásca Geografacha CETA, Ares(2020)5488363 ('doiciméad 6').

4. Thug an Coimisiún rochtain pháirteach ar na doiciméid. Maidir leis na folaithe, d'agair sé roinnt eisceachtaí faoi dhlí an Aontais maidir le rochtain phoiblí ar dhoiciméid (Rialachán 1049/2001). D'áitigh sé go mbainfeadh nochtadh iomlán na ndoiciméad an bonn de leas an phobail a mhéid a bhaineann le caidreamh idirnáisiúnta [4] (doiciméid 1-5), cosaint sonraí pearsanta [5] (doiciméad 6), chomh maith leis an bpróiseas cinnteoireachta [6] (doiciméid 1-5) agus an gá atá le leasanna tráchtála a chosaint [7] (doiciméad 6).

5. D'iarr an gearánach ar an gCoimisiún athbhreithniú a dhéanamh ar a chinneadh (trí 'iarratas deimhniúcháin' a dhéanamh), gan na folaithe a rinneadh chun sonraí pearsanta a chosaint a chur san áireamh.

6. I mí Aibreáin 2021, rinne an Coimisiún athbhreithniú ar a chinneadh. Thug sé rochtain iomlán

ar dhoiciméad 3 agus rochtain níos leithne ar dhoiciméad 2. Dheimhnigh sé na foluithe eile a rinneadh i ndoiciméid 1, 2, 4, 5 agus 6, agus iad ag brath go heisiach ar na heisceachtaí maidir le cosaint caidreamh idirnáisiúnta agus sonraí pearsanta.

7. Agus é míshásta le cinneadh an Choimisiúin, chuaigh an gearánach i dteagmháil leis an Ombudsman.

An fiosrúchán

8. D'oscail an tOmbudsman fiosrúchán maidir le diúltú an Choimisiúin rochtain phoiblí iomlán a thabhairt ar na doiciméid a iarradh.

9. **Le linn** an fhiosrúcháin, rinne foireann fiosrúcháin an Ombudsman iniúchadh ar na leaganacha neamhfholaithe de na cúig dhoiciméad ar dhiúltaigh an Coimisiún rochtain iomlán orthu. Bhuaill sé freisin le hionadaithe ón gCoimisiún chun mínithe breise a fháil. [8] Níor chuir an gearánach barúlacha isteach maidir leis an tuarascáil ar an gcruinniú.

Argóintí a chuirtear faoi bhráid an Ombudsman

10. **Cheistigh an gearánach** an fíoras gur athraigh an Coimisiún a réasúnaíocht agus athbhreithniú á dhéanamh aige ar an gcinneadh ag céim an deimhnithe. D'áitigh sí freisin gur cheart aon eisceacht ar rochtain phoiblí a léirmhíniú go docht, agus gur theip ar an gCoimisiún a mhíniú go sonrach conas a d'fhéadfaí tionchar diúltach a imirt ar na leasanna a chosnaítear trí nochtadh, mar a cheanglaítear leis an gcásdlí socair. [9] Bhí an gearánach den tuairim freisin go raibh faisnéis chomhshaoil sna doiciméid atá i gceist, a bhaineann tairbhe as rochtain níos leithne faoi dhlí an AE. [10]

11. D'áitigh an **Coimisiún** nár chuir léirmhíniú docht ar na heisceachtaí bac ar a lánrogha leathan na heisceachtaí a chur i bhfeidhm [11] na heisceachtaí a leagtar amach in Airteagal 4(1)(a) de Rialachán 1049/2001, lena n-áirítear cosaint leas an phobail a mhéid a bhaineann le caidreamh idirnáisiúnta. Dúirt sé go ndearna sé measúnú cúramach ar na doiciméid d'fhonn an rochtain is leithne agus is féidir a dheonú agus gur chuir sé na cúiseanna le neamhnochtadh páirteach in iúl don ghearánach. Mar shampla, chuir sé in iúl don ghearánach go gcuirfí seasaimh chaibidlíochta an AE agus cúrsaí beartais inmheánaigh lena mbaineann san fhearann poiblí dá nochtfaí codanna den téacs a cuireadh in eagar. D'fhéadfadh tríú tíortha an fhaisnéis sin a úsáid freisin “ *chun brú míchuí a chur ar an gCoimisiún chun tacú lena leasanna féin, chun teorainn mhíchuí a chur le solúbthacht an Aontais ar an leibhéal idirnáisiúnta, agus chun seasamh idirnáisiúnta an Aontais a chur i mbaol* ”.

12. Ar deireadh, mheas an Coimisiún nach raibh faisnéis faoin gcomhshaol agus, i gcás ar bith, faisnéis a bhaineann le hastaíochtaí isteach sa chomhshaol sna doiciméid a iarradh.

Measúnú an Ombudsman

13. Tugann an tOmbudsman dá aire go gceadaíonn céim an athbhreithnithe den nós imeachta riaracháin maidir le rochtain phoiblí ar dhoiciméid d'institiúidí an AE athmheasúnú a dhéanamh ar a gcinneadh tosaigh. [12] Dá mbeadh sé d'oibleagáid ar institiúidí an AE an réasúnú a cuireadh chun cinn ar dtús a choinneáil, níor baineadh aon chuspóir leis an bhféidearthacht go ndéanfaí athbhreithniú. Dá bhrí sin, d'fhéadfadh an Coimisiún brath ar eisceachtaí éagsúla ag céim an athbhreithnithe.

14. Tugann an tOmbudsman dá aire freisin go bhfuil lánrogha leathan ag institiúidí an AE agus cinneadh á dhéanamh acu an bhféadfadh nochtadh doiciméid an bonn a bhaint d'aon cheann de na leasanna poiblí a chosnaítear le hAirteagal 4(1)(a) de Rialachán 1049/2001, lena n-áirítear an caidreamh idirnáisiúnta a chosaint. [13] Thairis sin, ní cheanglaítear ar institiúidí a chruthú gurb ann do riosca aonchiallach don chaidreamh idirnáisiúnta. Ní gá dóibh ach a thaispeáint go bhfuil riosca measartha intuairthe agus nach riosca hipitéiseach amháin atá ann. [14] Má chuirtear argóintí sochreidte chun cinn maidir leis an bhfáth a ndéanfaí díobháil dá nochtfaí é, comhlíontar an tástáil sin. Ní féidir leis an Ombudsman ceist a chur faoi ghlaoch breithiúnais an Choimisiúin ach amháin má bhí earráid fhollasach i measúnú an Choimisiúin.

15. Bunaithe ar iniúchadh ar na cúig dhoiciméad agus ar an bhfaisnéis bhreise a chuir ionadaithe an Choimisiúin ar fáil le linn an chruinnithe le foireann fiosrúcháin an Ombudsman, measann an tOmbudsman nach raibh an Coimisiún mícheart go follasach chun a mheas go bhféadfaí dochar a dhéanamh do chaidreamh idirnáisiúnta an AE dá nochtfaí na codanna ábhartha atá folaithe. Thairis sin, tá an tOmbudsman den tuairim go ndearna an Coimisiún a chinneadh a réasúnú a mhéid is féidir, i bhfianaise chineál íogair na faisnéise atá sna doiciméid.

16. Níor shainaithe an tOmbudsman aon fhaisnéis nithiúil chomhshaoil, de réir bhrí Rialachán Aarhus, sna codanna atá folaithe de na doiciméid.

17. Ós rud é nach bhfuil faisnéis chomhshaoil sna codanna de na doiciméid atá folaithe, níl aon leas poiblí ann is féidir a chur san áireamh agus measúnú á dhéanamh an bhfuil údar maith le rochtain phoiblí ar na doiciméid a dhiúltú mar gheall ar leas an phobail maidir le caidreamh idirnáisiúnta a chosaint.

18. I bhfianaise an mhéid thuas, measann an tOmbudsman go raibh údar cuí leis an gCoimisiún chun rochtain phoiblí ar na doiciméid a iarradh a dhiúltú go páirteach.

19. É sin ráite, tugann an tOmbudsman dá aire go n-ardaíonn an gearánach ábhair imní bhaill maidir le tionchar agus trédhearcacht CETA. Creideann sí go bhfuil díospóireacht phoiblí ar fhiúntas comhaontuithe idirnáisiúnta ríthábhachtach, ós rud é go gcuireann sé ar chumas an phobail grinnschrúdú a dhéanamh ar thoradh na bpróiseas cinnteoireachta ar leibhéal an Aontais, a mbíonn tionchar díreach acu orthu, agus a dtuairimí a nochtadh ina leith. Ní féidir an díospóireacht sin a dhéanamh gan tiomantas láidir don trédhearcacht ar gach taobh.

Conclúid

Bunaithe ar an bhfiosrúchán, dúnann an tOmbudsman an cás seo leis an gconclúid seo a leanas:

Ní raibh aon drochriarachán ag an gCoimisiún Eorpach.

Cuirfear an gearánach agus an Coimisiún ar an eolas faoin gcinneadh sin .

Emily O'Reilly Ombudsman Eorpach

Strasbourg, 22/02/2022

[1] Tá tuilleadh eolais faoin gComhaontú ar fáil ag:

https://ec.europa.eu/trade/policy/in-focus/ceta/index_en.htm [Nasc].

[2] Tá tuilleadh eolais faoi Choistí CETA ar fáil ag:

<https://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=1811> [Nasc]

[3] Faoi Rialachán 1049/2001 maidir le rochtain phoiblí ar dhoiciméid ó Pharlaimint na hEorpa, ón gComhairle agus ón gCoimisiún:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32001R1049>

[4] Airteagal 4(1)(a), an tríú fleasc, de Rialachán 1049/2001.

[5] Airteagal 4(1)(b) de Rialachán 1049/2001.

[6] An chéad fhomhír d'Airteagal 4(3) de Rialachán 1049/2001.

[7] Airteagal 4(2), an chéad fhleasc de Rialachán 1049/2001

[8] Tá an tuarascáil ar chruinniú fhoireann fiosrúcháin an Ombudsman Eorpaigh le hionadaithe ón gCoimisiún ar fáil ag:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/inspection-report/en/152432> [Nasc]

[9] Breithiúnas ón gCúirt Bhreithiúnais an 17 Deireadh Fómhair 2013 i [gcás C-280/11 P](#) [Nasc], *An Chomhairle v Access Info Europe* , mír 31 agus breithiúnas ón gCúirt Bhreithiúnais an 3 Iúil 2014 i [gcás C-350/12 P](#) [Nasc], *An Chomhairle v in 't Veld* , mír 52.

[10] Airteagal 2(1)(d) de Rialachán 1367/2006 maidir le forálacha Choinbhinsiún Aarhus maidir le Rochtain ar Fhaisnéis, Rannpháirtíocht Phoiblí i gCinnteoireacht agus Rochtain ar Cheartas i

gCúrsaí Comhshaoil a chur i bhfeidhm ar institiúidí agus comhlachtaí an Chomhphobail ('Rialachán Aarhus'):

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32006R1367> [Nasc].

[11] Breithiúnas ón gCúirt Ghinearálta an 11 Iúil 2018 i gcás T-644/16, [Nasc] *ClientEarth v an Coimisiún*, míreanna 23-25.

[12] Breithiúnas ón gCúirt Bhreithiúnais an 6 Márta 2003 i gcás C-41/00, *Interporc* [Nasc] *v an Coimisiún*, mír 31 agus Breithiúnas ón gCúirt Ghinearálta an 28 Márta 2017 i gcás T-210/15, [Nasc] *Deutsche Telekom v an Coimisiún*, míreanna 82-83.

[13] Breithiúnas na Cúirte Ginearálta i gcás T-644/16, *ClientEarth v an Coimisiún*, míreanna 23-25 (féach fonóta 11).

[14] Breithiúnas ón gCúirt Ghinearálta an 25 Samhain 2020 i gcás T-166/19, [Nasc] *Mario Bronckers v an Coimisiún*, mír 60.